

DE BETEKENIS VAN VRIJWILLIGERSWERK BIJ WOORD EN DAAD

Vrijwilligers van Woord en Daad vormen het kloppend hart van de organisatie. Ze zetten zich met opvallend veel energie en trouw in. Vaak al jarenlang en met meestal veel meer uren dan gemiddeld. Ze vinden plezier in het samen optrekken en willen graag iets betekenen voor een ander.

Dit beeld komt naar voren uit een onderzoek van de Radboud Universiteit (Nijmegen) en de Erasmus Universiteit (Rotterdam). Ruim 400 vrijwilligers vulden een vragenlijst in. Daarnaast spraken onderzoekers met diverse vrijwilligers: in vier kringloopwinkels, waar het dagelijks werk en de sfeer goed zichtbaar werden, en met vrijwilligers die op andere wijze hun bijdrage leveren.

In deze publieksversie geven we een samenvatting.

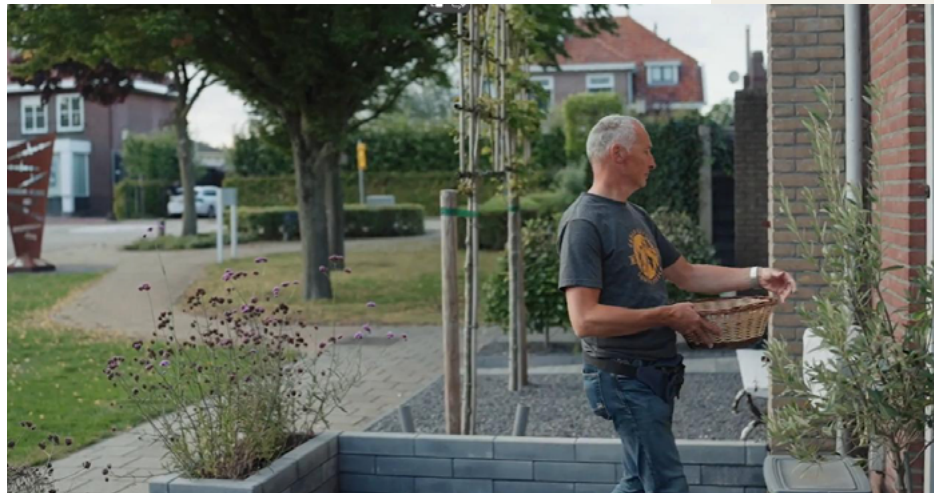

De vrijwilligers

De gemiddelde vrijwilliger is boven de 60 jaar. De meesten zijn vrouw en actief in de kringloopwinkels. De meeste vrijwilligers hebben een christelijke achtergrond. Veel vrijwilligers blijven jarenlang betrokken en steken gemiddeld 18 uur per maand in hun werk – 6 uur meer dan het landelijke gemiddelde.

Motivatie

Voor veel vrijwilligers is hun inzet een manier om handen en voeten te geven aan hun geloof. Ze willen iets doen voor hun naaste, of die nu dichtbij woont of aan de andere kant van de wereld. Daarnaast speelt [het sociale aspect](#) een grote rol: lief en leed delen, samen werken, samen lachen, samen de schouders eronder. Het versterkt het gevoel ergens bij te horen. Ook de winkelomzet is opmerkelijk motiverend. Vrijwilligers zijn trots op hun afdeling en volgen de omzetcijfers met enthousiasme. Die gezonde competitie geeft richting en energie.

Voldoening

Vrijwilligers ervaren hun werk als betekenisvol. Het geeft structuur aan de week, levert nieuwe contacten op en geeft voldoening omdat je ziet waar je inzet toe leidt. Ze voelen zich meer verbonden met hun eigen omgeving én met de wereld daarbuiten. Veel vrijwilligers vertellen dat ze door hun werk meer leren over ontwikkelingssamenwerking en duurzaamheid. In de winkels is duurzaamheid heel tastbaar. Vrijwilligers zien dagelijks hoe spullen door hergebruik een tweede leven krijgen. Dat maakt het thema concreet en inspireert sommigen om thuis ook bewuster met spullen om te gaan.

Morele plicht

Vrijwilligers staan opvallend positief tegenover internationale hulp. Voor hen is helpen een morele plicht, iets wat je als christen hoort te doen. Toch komt ontwikkelingssamenwerking in de dagelijkse winkelpraktijk minder vaak ter sprake. De gesprekken gaan meestal over het werk van die dag. Wanneer er verhalen langskomen uit de landen waar Woord en Daad werkt – op bijeenkomsten of bij bezoek van partners - brengt dat het wereldwijde doel weer dichterbij.

Ontmoetingsplek

De kringloopwinkels blijken veel meer dan alleen winkels. Ze zijn de plek waar mensen elkaar vinden. Vrijwilligers letten op elkaar, springen bij als iemand ziek is en vormen samen een hechte gemeenschap.

Daarnaast ontmoeten ze dagelijks klanten met heel verschillende achtergronden. Dat levert soms onverwachte, mooie gesprekken op. Dat helpt vooroordelen te doorbreken. Voor veel klanten voelt de winkel als een plek waar ze welkom zijn.

Toekomstkansen

Het onderzoek laat zien dat de motivatie van vrijwilligers diep geworteld is in geloof en gemeenschap. Tegelijkertijd liggen er kansen om hen nog meer te verbinden met het grotere doel van Woord en Daad: duurzame ontwikkeling wereldwijd. Dat kan bijvoorbeeld door vaker verhalen uit het veld te delen of door zichtbaarder te maken wat projecten bereiken. Zo blijft het werk in de winkel verbonden met het werk ver weg.

Kringloopwinkels zijn 'opvallend professioneel'

Het werk in de kringloopwinkels is volgens de onderzoekers 'opvallend professioneel' georganiseerd. "Elke afdeling (bijvoorbeeld kleding, boeken) opereert zelfstandig en er heerst een sterke cultuur van verantwoordelijkheid en vakmanschap – een houding die actief wordt gestimuleerd én verwacht. Mensen spreken met trots over hun afdeling", constateren de onderzoekers. *Hieronder een aantal citaten van vrijwilligers.*

Waar gaat dit geld dan naartoe?

"En, af en toe heb je daar met klanten op een gesprek over van waar gaat dit geld dan heen dan? En dan zeg ik dat er jonge mensen van opgeleid worden die anders geen toekomst, geen perspectief hebben. Dan draagt het bij aan onderlinge verbanden over de hele wereld vanaf en dichtbij."

Verbaasd over bijzondere mensen in de winkel

"Ik ben nog steeds verbaasd over wat voor bijzondere mensen hier bij ons in de winkel rondlopen met hun eigen verhalen, eigen problematiek, hun eigen eenzaamheid, daar zijn we ook belangrijk voor"

150 zakken met kleding

"Bij de kleding is het bar en boos eigenlijk, want dan moet je gewoon zoveel weggooien. Ik denk dat we nu zo'n 150 zakken met kleding hebben die niet in de winkel terechtkomen, maar die worden opgehaald en waar nog wat geld voor wordt gegeven."

Toppunt van leuk

"Ik ben met vervroegd pensioen gegaan en ik zocht naar een nuttige leuke bezigheid en ik dacht meteen aan die winkel, want dat leek me nou echt helemaal het toppunt van leuk, dat is het ook. En dat het van Woord en Daad was, was eerlijk gezegd voor mij een bijkomstigheid. Maar ik vind het heel leuk als die iets doen voor een goed doel. Wat mij betreft had dat ook een doel in Nederland mogen zijn, of whatever."

Prima om wat voor arme mensen te doen

"Voor een deel inderdaad zorgen dat ik bezigheid heb. En voor een deel dat ik iets doe voor, nou ja, voor de mensen hier die wat kwijt willen en wat willen kopen. En ja, en dat voor een deel zit het hem ook in het verreweg dus. Wij zijn behoorlijk rijk hier in Nederland. Ik heb niet een heel hoog pensioen, maar wel hoog genoeg om van alles nog wat extra bij te kunnen doen. Dus voor de arme mensen daar lijkt me prima om daar wat voor te doen."

Woord en Daad vrijwilligers: samen maken we verschil!

Uitspraken in het onderzoeksrapport:

'Je bent op de aarde om van betekenis te kunnen zijn voor een ander.'

'Het is verslavend om dit te doen.'

'We zijn de wereld in het klein.'

'Het moeilijkste vind ik dat goed materiaal in de afvalcontainer verdwijnt.'

'Hij komt nagenoeg elke dag hier aan de koffietafel.'

'Wij kopen bijna geen enkel nieuw boek meer.'

'De onderlinge zorg en aandacht is gewoon belangrijk.'

Vrijwilligers in (gemiddelde) cijfers:

18 uur per maand bezig

7 jaar actief betrokken

62 jaar oud

2 op de 3 vrijwilligers is vrouw

Benieuwd naar het volledige onderzoek?
Lees het op de website van Woord en Daad:
www.woordendaad.nl/onderzoek_vrijwilligers

Contact

Martine de Jong

vrijwilligerscoördinator Winkels
m.dejong@woordendaad.nl

Wilma Schoonderwoerd

coördinator vrijwilligersgroepen
w.schoonderwoerd@woordendaad.nl

Stichting Woord en Daad

Spijksedijk 16, 4207 GN Gorinchem | 0183 611 800 | www.woordendaad.nl | Rabobank: NL64 RABO 0385 4870 88

